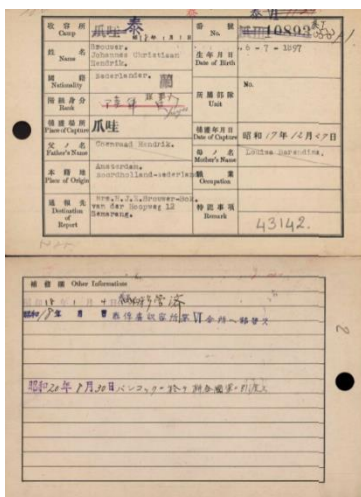

Johannes Brouwer

Johannes Christiaan Hendrik Brouwer is geboren op 6 juli 1897 in Amsterdam. Hij is op 2 oktober 1919 in Amsterdam getrouwd met Heike Joukje Elisabeth Bok (4 november 1898, Amsterdam). Ze kregen een zoon Willem (15 juli 1920, Semarang) en twee dochters, Louisa Barendina (6 februari 1922, Semarang) en Heike Jouke Elisabeth (16 april 1923, Semarang).

In 1936 wordt in Semarang een speciale Scoutinggroep de Vrije Vogels opgericht als jeugdafdeling van de Groep van Vrijzinnig Godsdienstigen. Een aantal groepen in Semarang waren hierbij aangesloten. Johannes was groepsleider van Groep 17 van het NIPV in Semarang. Zijn vrouw was groepsleidster van groep 7 van het Meisjes Gilde van de NIPV in Semarang. Hun dochter Louisa was padvindstersleidster bij groep 4.

Johannes werd als burger krijgsgevangen genomen en geïnterneerd. Hij vertrok met de Wien op 13 januari 1943 met ongeveer 1700 krijgsgevangenen (allen Nederlanders) uit Batavia naar Singapore. Een groep van 700 man was afkomstig uit het 10e Bataljon en 1000 man uit het kamp Kampong Makassar. Al deze krijgsgevangenen behoorden tot Java Party 8, het 8e krijgsgevangenen transport dat van Java vertrok. Na vier dagen kwam het schip aan in Singapore. De krijgsgevangenen werden overgebracht naar het Changi-kamp en van daar per trein naar de Birmaspoorweg.

De Birma-Siamspoorweg, Birmaspoorweg of Dodenspoorlijn was een spoorlijn van 415 km tussen Non Pladuk in Thailand (Siam) en Thanbyuzayat in Myanmar (Birma). De spoorlijn was voor de Japanse bezetters nodig om een directe verbinding naar de kust van Birma te creëren, zodat Japanse schepen niet meer om het hele schiereiland hoefden te varen.

Het werk aan de spoorlijn begon op 16 september 1942 en werd 16 maanden later voltooid. Er werd gebruikt van oude spoorlijnen die onder andere op Java en andere bezette gebieden in Zuidoost Azië ontmanteld werden. De Japanners maakte gebruik van krijgsgevangenen en burgers om de spoorlijn aan te leggen. Er werd aan de beide uiteinden van de spoorlijn in Thailand en in Birma begonnen met werken. Alle krijgsgevangenen werden in groepen onder de kampen verdeeld die naast de rivieren Khwae Yai en Khwae Noi waren geplaatst. Als een traject klaar was, ging een groep naar een volgend werkkamp om aan een volgende traject te werken. In de zomer van 1943 werd de zogeheten 'Speedo-tijd' door de Japanners ingevoerd. De dwangarbeiders moesten zich dubbel inspannen om het spoor af te krijgen. De dwangarbeiders ontmoeten elkaar in oktober 1943 in Konkuita.

Tijdens de aanleg stierven per dag gemiddeld 75 arbeiders. 15 000 krijgsgevangenen stierven aan uitputting, ziekte en ondervoeding (7000 Britten, 4500 Australiërs, 130 Amerikanen en 3000 Nederlanders). Daarnaast stierven ongeveer 100 000 Thaise en Indonesische romoesja's en Birmaanse en Maleisische dwangarbeiders bij de aanleg.

Na de voltooiing van de spoorweg in december 1943 bestond het werk uit onderhoud en reparatie van schade door geallieerde bommenwerpers. Ook moest er bijvoorbeeld hout gekapt worden om de stoomtreinen te laten rijden. De werkkampen lagen vaak naast vitale punten van de spoorweg, waardoor bombardementen ook veel slachtoffers en gewonden onder de dwangarbeiders maakten. Op een aantal plekken werden ook hospitaalkampen ingericht. Een deel van de krijgsgevangenen die gewerkt hadden aan de aanleg, werden als dwangarbeider naar Japan verscheept.

In Achter Kawat en Gedek wordt beschreven dat in het dodenkamp Rintin op 23 april 1943 toch nog een Sint Joriskampvuur met beloftehernieuwing werd gehouden door hopman Brouwer, temidden van de droevigste omstandigheden.

Zijn vrouw zat geïnterneerd in kamp Lampersari. Mogelijk dat ook haar dochters hier geïnterneerd waren. Dit kamp bestond uit een groot aantal kamponghuisjes en een school, gelegen aan weerszijden van de Lampersariweg in het oosten van Semarang.

Meer informatie

[Huwelijk Johannes Christiaan Hendrik Brouwer & Coenraad Hendrik Brouwer & Louisa Barendina Lebert & Henke Joukje Elisabeth Bok & Johannes Bok & Trijntje Rosier op 2 oktober 1919 te Amsterdam » Open Archieven](#)

[Registratie Louisa Barendina Brouwer op 6 februari 1922 te Semarang \(Indonesië\) » Open Archieven](#)

[Algemeen handelsblad voor Nederlandsch-Indië » 10 mei 1937 - Art. 21 | Delpher](#)

[De locomotief » 23 feb 1940 - Art. 46 | Delpher](#)

[Japanse interneringskaarten | Nationaal Archief](#)

[Java Party 12 \(japansekrijgsgevangenkampen.nl\)](#)

[Wien](#)

[De locomotief » 19 jul 1920 - Art. 131 | Delpher](#)

[NR \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Lampersari \(japanseburgerkampen.nl\)](#)

[Achter-kawat-en-Gedek.pdf \(s-i-d.nl\)](#)

[Birma-Siam-spoorweg - Wikipedia](#)

[De Birma-spoorlijn - Spoorlijn van de dood | Historiek](#)

[Birma-Siam Spoorweg - SHBSS](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.